

μας γιρουντεύ'νι (ἐπὶ τῶν περισπωμένων εἰς ξένας φροντίδας, ἀμελούντων δὲ τὰς ἰδικὰς των).

γεροντήδρα ἡ, ἀμάρτ. γεροδήδρα Μύκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γέροντας καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ήθηρα. Εἶδος ἀγρίου χόρτου ἔχοντος τὴν ὁσμὴν πετροσελίνου.

γεροντήης ὁ, Σχινούσ. γεροδῆς Κάρπ. (Ἐλυμπ.) Κρήτ. (Ἅγιος Γεώργ. Ζερβιαν. Νεάπ. Μονοφάτσ. Πεδιάδ. Σέλιν. κ.ά.) ἑροδῆς Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἑρονδῆς Κάρπ. (Ἐλυμπ. κ.ά.).

Ἐκ τοῦ οὐσ. γέροντας διὰ τοῦ πληθ. γεροντήδες.

1) Μικρόσωμος γέρον, γεροντάκι 1 Σχινούσ. Συνών. γεροντάκος 1. 2) Ὁ γέρον, συνήθως καὶ θωπευτικῶς Κάρπ. Κρήτ. (Ἅγιος Γεώργ. Μονοφάτσ. Πεδιάδ. Σέλιν. κ.ά.): Τὰ χιαλουβάγια τὰ βάνουν ἀκόμη μερικοὶ γεροδῆδες (χιαλουβάγια, σαλβάγια=τόσχινη Κρητικὴ φορεσιὰ) Ἅγιος Γεώργ. Δὲν ἔκλεισα ἀμάτι ἀπὸ τὸ ρουχαλιτὸ τοῦ γεροδῆ Κρήτ. Μία φορὰ ἐκεῖδ' ἀπὸ τὰ πούλειε ὁ γεροδῆς, βρίσκει ἕνας Ὁβραῖος νὰ τ' ἀγοράσῃ Σέλιν. Ἐν ὑπάρει, κακόμοιρε ἑρονδῆ, νὰ ἦς μὴν ἐίνησα πλὴν τὰ κουτσιὰ (ἐκ παραμυθ.) Κάρπ. || Ἄσμ.

Ὡρα καλὴ σου, γεροδῆ, ποῖαντοῦ 'ναι αὐτὸ τ' ἀβέλι; Πεδιάδ.

Ἀνάθεμα τῇ μάννα σου, κ' ἐκακοπάδρεφέ σε, σοῦ πῆρε ἄδρα γεροδῆ κ' ἐκακομοίριασέ σε Κρήτ.

Ὡρα καλὴ σου, γεροδῆ, τὴ γόρη σου θὰ πάρω.

Κι ἂ δὲ δὴ βάρω, θὰ χαθῶ καὶ τὰ βοννά θὰ πάρω Κρήτ.

Μοῦ τό 'πεν ἕνας γεροδῆς καὶ δὲν ἐβγήκε ψεύτης, πὼς εἶ' δὰ μάθια τῇ καρδιᾷς ἀλάθευτος καθρέφτης Μ.Λιουδ., Μαντινάδ. 255. 3) Ἐπὶ τέκνων, ὁ γέρον πατήρ Κρήτ. (Σέλιν.): Εἰδὰ 'καμες τὸ γεροδῆ σου; Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπὶ τὸν τύπ. Γεροντήης Ἀθῆν. Κεφαλλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σίφν. Στερελλ. (Ἀστακ.), ὡς παρων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γεροδῆς Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἑροδῆς Νάξ. (Ἀπύρανθ.) καὶ ὡς τοπων. Γερονδῆς Ἰθάκ., Ἀβάλι Γερονδῆ Ἰθάκ., Σκάλα Γερονδῆ Ἰθάκ.

γεροντήσιος ἐπίθ. ἐνιαχ. γιρουντήσιους βόρ. ιδιῶμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γέροντας καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ήσιος.

Ὁ ἀρμόζων ἢ ἀνήκων εἰς γέροντα ἐνιαχ.: Αὐτὰ τὰ παπούτσια πού πῆρες δὲν εἶναι γιὰ σένα, εἶναι γεροντήσια Εὔβ. (Κουρ. κ.ά.) Τώρα γιὰ ποιόνε τὰ θέλει αὐτὰ τὸ θηλυκό μου μὲ τὴ γεροντήσια γνώμη; Γ.Βλαχογιάνν., Γῦροι ἀνέμ., 82.

γεροντία ἡ, Ἀθ. Εὔβ. (Βρύσ. Κουρ. Κύμ. κ.ά.) Πόντ. Σκυρ. γεροδιά Ἡπ. (Χιμάρ.) γεροντιά Ἡπ. (Δρόβιαν. κ.ά.) γεροδιά Κέρκ. (Κασσιόπ.) γιρουδιά Μακεδ. (Χαλκιδ.) — Λεξ. Βάιγ. γεροντζιά Λεξ. Βλαστ., 58.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γεροντία. Ὁ τύπ. γεροντζιά καὶ παρὰ Σομ.

1) Τὸ σύνολον ἢ τὸ συμβούλιον τῶν δημογερόντων (ἐπὶ Τουρκοκρατίας κυρίως) Ἡπ. (Δρόβιαν. Χιμάρ. κ.ά.) Μακεδ. (Χαλκιδ.): Θὰ βάλωμε γεροδιά Χιμάρ. || Ἄσμ.

Ἀνάθεμά σε, γεροντιά, καὶ σεῖς, κοτσαμπασῆδες! Ἡπ.

Τί νὰ σᾶς πῶ, μωρ' γεροντιά, καὶ σεῖς, καλὰ παιδάκιμα Δρόβιαν.

Τοῦ ζούλενιν οὐ μαχαλᾶς, τοῦ ζούλενιν οὐ κόσμονος, τοῦ ζούλενιν ἢ γιρουδιά, πολὺ χριὸ τοῦ ρίχνουν

(χριὸ = χρέος) Χαλκιδ. 2) Τὸ ἐκ μοναχῶν «γερόντων» δι-οικητικὸν σῶμα κοινοβιακοῦ μοναστηρίου Ἀθ. 3) Τὸ γῆρας, ἡ γεροντικὴ ἡλικία Κέρκ. (Κασσιόπ.) Πόντ. — Λεξ. Βλαστ., 58: Ἄσμ.

Ἀνάθεμά σε, γεροδιά κι ἀπερασμένα χρόνια, κ' ἐμένα τὸ κορμάκι μου τὸ καρτερεῖ τὸ χῶμα

Κασσιόπ. Ἡ σημ. καὶ Βυζαντ. Βλ. Δουκ. εἰς λ. γεράζειν.

4) Νόσος παιδικὴ ἐκδηλουμένη διὰ γενικῆς καχεξίας, ἣτις ἐπιφέρει ἀνάσχεσιν τῆς ἀναπτύξεως καὶ προσδίδει γεροντικὴν ὄψιν εἰς τὸ πάσχον παιδίον Εὔβ. (Βρύσ. Κουρ.) Σκυρ.: Ἐβγαλε τὴ γεροντία Βρύσ. Κουρ. β) Ἡ γεροντικὴ ἐμφάνισις Εὔβ. (Κύμ.): Γνωμ. Τὸ φατ' κάμνει φαροδὸ κ' ἡ πείνα γεροντία. Τὸ γνωμ. μὲ παραλλ. καὶ ἀλλαχοῦ. Συνών. γεροντίλα 2. γ) Μετων., τὸ ἀτροφικόν, τὸ καχεκτικόν παιδίον Εὔβ. (Κουρ.): Τὸ ξέρου, μιὰ γεροντία εἶναι!

γεροντιά ἡ, ἀμάρτ. γεροδὲ Ἰκαρ. Δ.Κρήτ. γεροτζὰ Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γέροντας καὶ τῆς καταλ. -ιά < εἰς κατὰ τὰ ὅμοια ὁσμῆς δηλωτικά. Πβ. Γ.Χατζιδ., ΜΝΕ 1, 348 καὶ 2, 270.

Δυσάρεστος ὁσμὴ ἀναδυομένη ἐκ σώματος ἢ πράγματος γηραλέου ἢ ἀπλῶς παλαιοῦ Κρήτ. (Σητ. κ.ά.): Γεροδὲ μυρίζει Δ.Κρήτ. Γεροτζὰ βγάνει τὸ κρέας καὶ δὲ μ' ἀρέσει Σητ.

γεροντιάζω πολλαχ. γεροντιάω Αἰγιν. γεροντιῶ Πόντ. γεροδιάζω Ἡπ. (Χιμάρ.) γεροντιάζου Εὔβ. (Βρύσ. κ.ά.) γιρουντιάζου Μακεδ. (Καταφύγ.) γεροδιάζ-ζου Εὔβ. (Κουρ. Κύμ. Ὁξύλιθ. κ.ά.) γεροτιάζω Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) γεροδιάζω Θῆρ. (Οἶα) γεροντζιάζω Πελοπν. (Λακεδ.) — Λεξ. Βλαστ. 58, Δημητρ. γεροντζιάζω Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ.) γεροτζιάζω Κρήτ. (Σητ.) γερονδιάζ-ζω Καλαβρ. (Μπόβ.) Μετοχ. γεροντιασμένος πολλαχ. γιρουντιασμένους Εὔβ. (Στρόπον.) γεροτζιασμένος Πελοπν. (Λακεδ.) γεροτιασμένος Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.)

Ἐκ τοῦ Ἑλληνιστ. γεροντιάω. Οἱ τύπ. γεροντιάζω καὶ γεροντζιάζω καὶ παρὰ Σομ.

1) Μετβ., καθιστῶ τινα γέροντα, τοῦ προκαλῶ τὸ γῆρας Αἰγιν.: Παροιμ. Οἱ λύπες κόβουν γόνατα κ' ἡ πείνα γεροντιάζει (ἐπὶ τοῦ προώρως γηράσαντος ἕνεκα στερήσεων ἢ στενοχωριῶν) Τὸ φατ' κάνει φανὴ κ' ἡ πείνα γεροντιάζει (φανὴ = καλὴ ἐμφάνισις, εὐρωστία· ἡ καλὴ τροφή καθιστᾷ εὐρωστον καὶ ὠραῖον τὸν ἄνθρωπον, ἐνῶ ἡ στερήσις τὸν γηράσκει προώρως) 2) Ἀμτβ., ἀρχίζω νὰ γηράσκω, καθίσταμαι γέρον Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θῆρ. Καλαβρ. (Μπόβ.) — Λεξ. Βάιγ. Βλαστ. 58, Δημητρ. Συνών. γεροντριάινω 2, γεροντιίζω. β) Παρουσιάζω ἐμφάνισιν γέροντος, πάσχω ἐκ καχεξίας Εὔβ. (Βρύσ. Κουρ. Κύμ. Ὁξύλιθ. Στρόπον. κ.ά.) — Λεξ. Δημητρ.: Δὲν τὸ βλέπεις πού γερόντιασε (ἐνν. τὸ παιδί) Βρύσ. Γερόντιασε ἀπὸ τὴν κακοπέραση Κουρ. Γερόντιασε ντίπου τσεῖν τὸ παιδί 'πὸ τὴν πείνα αὐτόθ. Θὰ γέν' ἄθρουπους αὐτὸ τοῦ γιρουντιασμένου; (ἐνν. τὸ παιδί) Στρόπον. Συνών. ζαρῶνω, ζιριάζω, κατσιάζω. γ) Ρυτιδοῦμαι, συρρικνοῦμαι, ἰδίως ἐπὶ τῶν χειρῶν μετὰ τὴν χρῆσιν ἀφθόνου θερμοῦ ὕδατος Πόντ. δ) Ἐπὶ φυτῶν, δένδρων, παλαιοῦμαι, μαραίνομαι, σκληραίνομαι Εὔβ. (Κουρ. Κύμ. Ὁξύλιθ. κ.ά.) Ἡπ. (Χιμάρ. κ.ά.) Κρήτ. (Σητ.) Μακεδ. (Νάουσ.): Ὅταν γεροδιάσῃ ἡ κάππα, κάνει τὴ βαπαρούνα (κάππα = τὸ φυτὸν Μήκων ἢ ροιάς· παπαρούνα = τὸ ἄνθος τῆς μήκωνος· ὅταν μεγαλώσῃ καὶ

